

Aan tafel bij Sietze Leenstra (4)

Protocol bij verplaatsing van vis, met als toegift een zakje slib

Uit de mond van Sietze Leenstra, voor U opgetekend door Jos Scheerboom

'Alle gekheid op een stokje!

Ik zie dat veel viskwekerijen uitval kennen nadat vis is verplaatst. Men is zich te weinig bewust dat dit komt door onvoldoende aanpassingsvermogen van de vis aan de nieuwe omstandigheden en aan het onvermogen van de viskweker deze vergelijkbaar te maken met die in het oude milieu, niet alleen immunologisch, ook fysisch en chemisch. Een ecosysteem in een bio-systeem is ook ingewikkeld. In ons vakblad moeten wij hier eens aandacht aan besteden; welke fysische en chemische eigenschappen van teeltwater zijn belangrijk als men vis wil verplaatsen, naast de immunologische?!

'Bij verandering van vismilieu zal een vis zich aanpassen aan alle milieufactoren. Een viskweker moet daarom rekening houden met zoveel mogelijk milieufactoren om het ontvangende milieu zo veel mogelijk gelijk te laten zijn aan het oorspronkelijke teeltwater.

Op De Haar Vissen wordt bij visverplaatsing een protocol ingevuld waarop de belangrijkste parameters van het oorspronkelijke teeltwater worden vermeld. De kwaliteit van het ontvangende water kan hieraan worden aangepast.

Viskwekers moeten zich realiseren dat - naast de factoren die in het protocol worden genoteerd - ook andere factoren van invloed zijn op het welzijn van vis, zoals hormonen en bio-toxinen. De laatste

scheidt de vis uit onder invloed van stress. Ik gebruikte al een protocol als deze toen ik een 30 jaar geleden, nog vóór ik bij de toenmalige LH in dienst trad, in een ziekenhuis werkte. Bij dat ziekenhuis, het Kantonspitaal Zürich te Zwitserland, leerde ik de techniek van het vermijden van ziektekiemen; de SPF-technieken (Specific Pathogen Free; vrij van bepaalde ziekteverwekkers). Na introductie van deze discipline op DHV kan ik nu stellen dat hier gedurende de laatste 30 jaar geen uitwendig waarneembare visziekten werden geconstateerd. Vergelijk dat eens met de verhalen van viskwekers die wel 50% van hun pootvisjes door aanpassingsproblemen verliezen. De kostprijs voor een pootvisje is dan al gauw het dubbele.

Naast een ingevuld protocol geven wij met de uitgaande vis een zakje slib mee, uit het systeem waar de vis uit afkomstig was. Het bio-filter van het ontvangende systeem kan hiermee worden geënt.

Wij bevelen aan de vis eerst 2-3 weken in quarantaine te houden, vooral voor de immunologische aanpassing. Deze handelwijze is inmiddels door de meeste handelaren overgenomen.

Vanzelfsprekend is het van belang op het protocol te vermelden welke pathogene bacteriën aanwezig zijn (indien bekend) en uit welk systeem de vis afkomstig is.

En het is van belang op het protocol te noteren of het systeem gerecirculeerd wordt

of niet, welke de EC en KH het teeltwater heeft, welk voer de vis kreeg en welke afstamming de dieren hebben (kruisingen, inteeltlijn?).

Zoals al genoemd: het totale systeem is belangrijk. Een vis kan immers voor elke factor gevoelig zijn. Zo ontwikkelt een vis bij een lagere pH een dunnere huid. De vis wordt dan gevoeliger voor andere, externe invloeden. En als een vis eens een plekje zou vertonen, dan behandelen we alleen maar met zout, zoals ook onze

Truus (Wiegers-van der Wal) roept: "Wij werken alleen maar met zout! Zeker niet met antibiotica, want deze verstoren bij de vis het immuunsysteem!"

WAGENINGEN UNIVERSITY
ANIMAL SCIENCES

NR: INFORMATION SHEET " De Haar vissen "

Organism history:

Species, strain*

Isogenic: yes / no

Remarks:

Source : De Haar. Vissen : yes / no Other

Hatch data:

Number of fishes:

M.weight

Permission intellectual owner.

Name:

Function:

Signature:.....

Water quality, recommendation:

pH: Temperature: °C

NH₄⁺: mg/l Conductivity: mS/cm

NO₂⁻: mg/l Hardness: 8-10 dH

NO₃⁻: mg/l Dissolved O₂: ppm / % sat

Culture condition:

System / aquarium number(s):

System: recirculation / flow through:

UV treatment : yes / no

Diet:

Prophylactic treatments:

Health history:

Remarks:

Shipping information:

Date of shipping:

Temp: min: °C max: °C

Total weight:

Oxygen: yes / no

Time of shipment:

Carrier:

Destination address:

Animal health certificate number:

(for export only)

Name:

Signature / date:

Aanbevolen artikelen:

- Over kruisinfecties: AQUACultuur 1998, nr. 1, pag. 16 e.v.
- Over zoutconcentratie en EC: AQUACultuur 1997, nr. 4, pag. 19 e.v.